

รพด.รับที่ 71
วันที่ 25 มี.ค. 2553
เวลา 13.30

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 524
วันที่ 25 มี.ค. 2553 11-20

ที่ ปง ๐๐๐๒.๖/๑๑๒

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๔๒๒ ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจเรื่องความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงิน
เพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
๒. สำเนาร่างบันทึกความเข้าใจเรื่องความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงิน
เพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ค่วนมากที่ กต ๐๘๐๕/๗๖๘ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ได้จัดทำร่างบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding (MOU)) เรื่องความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยใช้ต้นแบบของกลุ่มความร่วมมือ Egmont ร่าง MOU ดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของกระทรวงการต่างประเทศ และได้รับการปรับปรุงตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เห็นชอบในหลักการตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอให้สำนักงาน ปปง. อ้างร่าง MOU ดังกล่าวเป็นต้นแบบสำหรับการตกลงให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ โดยมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ปปง.) เป็นผู้มีอำนาจในการลงนามต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑)

๑.๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง กำหนดหนังสือสัญญาบางลักษณะที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๑.๓ สำนักงาน ปปง. ได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศ ขอให้พิจารณาว่า MOU ของสำนักงาน ปปง. ตามข้อ ๑.๑ เข้าข่ายหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ (รายละเอียดของร่าง MOU ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒)

/๒. ข้อเท็จจริง...

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งความเห็นสรุปได้ดังนี้

๒.๑.๑ โดยที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการให้สำนักงาน ปปง. อ้างร่าง MOU ที่จัดทำขึ้นเป็นต้นแบบสำหรับการตกลงให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ซึ่งในครั้งนั้น กระทรวงการต่างประเทศได้ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่ากระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้อง กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ขอเสนอแก้ไขในด้านถ้อยคำเล็กน้อย

๒.๑.๒ อย่างไรก็ดี เห็นควรเสนอร่าง MOU ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในประเด็นว่าร่าง MOU เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสองที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่

๒.๑.๓ โดยที่ร่าง MOU มีสาระเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินระหว่างคู่ภาคี จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

๒.๑.๔ หากสำนักงาน ปปง. สามารถปฏิบัติพันธกรณีตามร่าง MOU ได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับโดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามพันธกรณีดังกล่าว ร่าง MOU ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสอง ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (ลงนาม)

๒.๑.๕ สำนักงาน ปปง. อาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยว่า หากคณะรัฐมนตรีมีมติว่าร่าง MOU ไม่เข้าข่ายมาตรา ๑๕๐ วรรคสอง ก็ขอให้พิจารณาอนุมัติให้สำนักงาน ปปง. ใช้ร่าง MOU เป็นต้นแบบสำหรับการเจรจาตกลงให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ต่อไป โดยอาจอนุมัติในหลักการให้เลขาธิการ ปปง. หรือรองเลขาธิการ ปปง. เป็นผู้ลงนาม (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓)

๒.๒ สำนักงาน ปปง. ได้พิจารณาประเด็นที่กระทรวงการต่างประเทศชี้ไว้ตามข้อ ๒.๑.๔ เห็นว่า

๒.๒.๑ การจัดทำ MOU ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนเพื่อให้สามารถจัดทำ MOU ได้ เพียงแต่เมื่อมีการจัดทำ MOU แล้ว การปฏิบัติพันธกรณีตาม MOU ดังกล่าวจะต้องเป็นไปภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่บังคับใช้ในประเทศ หากไม่มีกฎหมายภายในที่จะปฏิบัติพันธกรณีตาม MOU ดังกล่าวได้ก็จำเป็นต้องออกกฎหมายเพื่ออนุวัติการเสียก่อน

๒.๒.๒ กรณี MOU ระหว่างสำนักงาน ปปง. แห่งราชอาณาจักรไทยและประเทศคู่ภาคีเรื่องความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งเป็นความตกลงแบบทวิภาคีนั้น การปฏิบัติพันธกรณีตาม MOU สำนักงาน ปปง. สามารถดำเนินการได้ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่บังคับใช้ในประเทศ อันได้แก่ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๔๐(๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ โดยถือว่าการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ได้มาจากการดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

/อาทิเช่น...

อาทิเช่น ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการตามมาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๐(๒) และ (๔) เป็นการรับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.๒.๓ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า สำนักงาน ปปง. สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีตามร่าง MOU ได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับ โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามพันธกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด ร่าง MOU จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (ลงนาม) ตามนัยมาตรา ๑๕๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓. กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ “การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้...(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย...” และมาตรา ๖ “การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่อง...”

๔. ข้อพิจารณา

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเรื่องดังกล่าวจัดเข้าระเบียบวาระเพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อ

๔.๑ มีมติว่าร่าง MOU ไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๔.๒ อนุมัติให้สำนักงาน ปปง. ใช้ร่าง MOU เป็นต้นแบบสำหรับการเจรจาตกลงให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ต่อไป

๔.๓ อนุมัติให้เลขาธิการ ปปง. เป็นผู้ลงนาม MOU ฝ่ายไทยต่อไป

๕. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิระพันธุ์ สาสีรัฐวิภาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กองนโยบายและมาตรการ

โทร. ๐ - ๒๒๑๕ - ๓๖๐๐ ต่อ ๔๐๑๕

โทรสาร ๐ - ๒๒๑๕ - ๓๖๒๔